

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit.**Nassuiaatit nalinginnaasut****1. Aallaqqaasiut**

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingorna imaani avatangiisinut inatsit) § 41-ip kalaallisoortaata aamma danskisoortaata imminnut naapertuutinninnerisa iluarsinissaa, siunnersuummi matumani siunertaavoq. 2017-imi upernaakkut ataatsimiinnermi imaani avatangiisinut inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqarneranut atatillugu, kalaallisoortaa kukkusoqarnerani, danskisoortaanit atuuffissai annertunerutinneqalerput. Atuuffissaanni annertunerusuni innuttaasut imaani eqqaaneq ikuaallaanerlu pillugit paasissutissanik nalunaarutiginninnissamut, pisariaqartunit annertunerusumik pisussaaffilerneqarput. Siunnersuutip kalaallisoortaanit oqaasertai iluarsineqarput, taamaalillutik taakkua marluk assigimmik oqaasertaqalissallutik.

§ 41-imi iluarsinerup saniatigut siunnersuummi aamma § 44, imm. 2, aamma § 49, imm. 4 siunnersuutigineqarput, tassani erseqqissarneqarluni Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 44 aamma § 49, imm. 3 malillugit misissuinerminnut aamma umiarsuarnik misissuineranut atatillugu oqartussat allakkiat assilisinnaagaat, nuutissinnaagaat imaluunniit nassarsinnaagaat kiisalu pigisat allat nassarsinnaagaat.

Siunnersuummi taamatuttaaq, pissutsit taamaattussaattippassuk, Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinnermut inatsit malillugu pineqaatissiisoqarsinnaasoq imaluunniit sukannernerulersitsisoqarsinnaasoq imaluunniit akiligassiinerup annertussusaa annertunerulersinneqarsinnaasoq, maleruagassat nutaat ilanngunneqarput. Allanngortitsineq taanna § 62, imm. 3-imi, aammalu § 63-imi ilanngunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

§ 44, imm. 2-mut aamma § 62, imm. 3-mut allannguutit Pinngortitamut Avataangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup Naalagaaffeqatigiinnermi oqartussaasut Kalaallit Nunaata eqqaani aningaasaqarnermut killeqarfimmi immikkoortumi imaani avatangiisinik illersuinissamut inatsisissatut siunnersuutaanik, kingusinnerusukkut inatsisikkut nr. 1534-kkut, 19. december 2017-imeersukkut akuersissutigineqartumik misissuinerisa inerneraat. Misissuinermi matumani siunertaasut ilagaat, sinerissamut qanittumi imartamut nunamiit avammut 3 sòmilit (imartamut), Kalaallit Nunaata oqartussaaffigisaanut imaani avatangiisinut maleruagassat, aamma 3 sòmilit avataanni sumiiffinnut imaani avatangiisinut inatsisit (aningaasaqarnermi killeqarfik immikkoortoq), Naalagaaffimmi oqartussaasut oqartussaaffigisaannut naapertuunnissaannik qulakkeerinissaq. Taamaalilluni maleruagassat marluusut taakku sapinngisamik maleruagassanik assiginnik imaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa anguniarneqarpoq, taamaalilluni imaatigut angallatit tamarmik Kalaallit Nunaata eqqaani imartani sumiikkaluarunilluunniit maleruagassanik assigiikkannarsunik malitassaqaammata.

Misissorneqarnermi maluginiarneqarpoq, Naalagaaffimmi oqartussaasut inatsisaat § 26, imm. 2 maleruagassanik, oqartussaasunut assiliinissamut, assileeqqinissamut imaluunniit uppernarsaatissanik tigusinissamut kiisalu pigisanik allanik tigusinissamut pisinnaatitsissutaasunik, taamatullu § 45, imm. 2 Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu pineqaatissiisinnaanermut maleruagassanik imaqartut. Maleruagassanik taamaattunik kalaallit siunnersuutaanni soqanngilaq, taamaattumillu allannguutissat taaneqartut § 44, imm. 2-mi aamma § 62, imm. 3-mi ilanngunneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Kiisalu erseqqissaatigineqassaaq aallaqqaammut § 44, imm. 2-imi aamma § 62, imm. 3-mi allannguutissatut siunnersuutigineqartut imaani avatangiisinut inatsimmut, 2017-imi upernaakkut suliarineqartumut ilanngunneqarnissaat eqqarsaatigineqarsimagaluarmat. Kisiannili naliliisoqarpoq ilanngussinerit taakkua, imaani avatangiisinut inatsisissamut nutaamut siunnersuutip nutaamik tusarniaassutigineqarnissaata pisariaqartinneqarneranik, malitseqassasut, tamannalu Inatsisartut i 2017-imi inatsisissatut siunnersuutip Inatsisartunut saqqummiunneqarnissaanut akornusiisussaasimavoq. Imaani avatangiisinut inatsisip sinnera 2014-imi aasap ingerlanerani tusarniaassutigineqarpoq, kiisalu § 44, imm. 2-imut aamma § 62, imm. 3-mut allannguutissat aatsaat 2016-imi ukiaanerata ingerlanerani Naalagaaffimmi oqartussaasut imaani avatangiisinut siunnersuutigisimasaata misissorneqarnerani sammineqalerlutik. Taamaattumik § 44, imm. 2-imi aamma § 62, imm. 3-mi allannguutit, piffissamut kingusinnerusumut naleqquttumut kinguartinneqarput.

Siunnersuutip matuma suliarineqarneranut atatillugu aammattaaq § 49, imm. 4-imi aalajangersagaq nutaaq siunnersuutigineqassasoq aalajangiunneqarpoq. § 44, imm. 2-ip aamma § 49, imm. 4-ip oqaasertaanni, aammalu aalajangersakkat siunnersuutigineqartut allaaserineqarneranni toqqaannartumik takuneqarsinnaavoq, Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi erseqqissaanerit imminnut assingulluinnartut pineqartut. Aalajangersakkani taakkunani taamaalilluni qulakkeerneqarpoq § 44, imm. 1 malillugu misissuineranut, aammalu § 49, imm. 3 malillugu misissuineranut atatillugu oqartussat assigiinnik sakkussaqaasasut. Taamaattumik § 44, imm. 2-imi aalajangersakkap, taamatullu § 49, imm. 4-imi aalajangersakkap, siunnersuutigineqarnissaat naleqqunnerpaasoq, naliliisoqarpoq. Taamaaliornikkut § 44, imm. 1 malillugu mingutsitsinernik pisoqartillugu misissuinerit pineqarnerisut, imaluunniit § 49, imm. 1 malillugu nalinginnaasumik misissuinerimut ilaatillugu misissuineq pineqarnerisooq, apeqqutaatinnagu, oqartussat allakkiat aamma pigisat assiliinissaannut, nuutinissaannut imaluunniit nassarnissaannut assigimmik periarfissinneqarput.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

2.1. Siunnersuutip kalaallisoortaani aamma danskisoortaani § 41-p oqasertaasa assigiinnginnerat

Oqaatigineqareersutut § 41-ip kalaallisoortaata oqaasertai kukkusoqarnerani danskisoortaani pisunit annertunerusumik atuuffissalernerqarput. Tamatuma malitsigisaanik innuttaasut imaanut eqqaaneq aamma ikuallaaneq pillugit paasissutissanik nalunaarutiginninnissamut siunertaanngitsumik pisussaaffilerneqarlutik.

Inatsisip kalaallisut aamma danskisut oqaasertaasa imminnut naapertuutinnginnerat, § 41 malillugu qanoq pisoqarnerani nalunaarutiginnittoqarnissaanut, pingaaruteqarpoq. Kalaallisoortaa malillugu imaani eqqaanernik imaluunniit ikuallaanernik pisuni tamaginni nalunaarutiginnittoqartussavaoq. Danskisoortaa malillugu taamaallaat eqqaanernik imaluunniit ikuallaanernik imaani avatangiisinut inatsimmi § 58-imi taaneqartut ilaanni ajornartoornernik pisoqarnerani il.il., nalunaarutiginnittoqartartussavaoq. Taamaattumik § 41-ip kalaallisoortaani oqaasertaliinerup malitsigisaanik, kalaallisoortaata oqaasertai danskisoortaani annertunerusumik atuuffissaqartinneqarput.

Tamanna siunertaasimanngitsaq, aammalu danskisoortaa eqqortumik oqaasertaqartoq, oqaatsini marlunni taakkunani inatsimmut nassuiaatini ersarissumik allassimavoq. Oqaatsini marlunni taakkunani nassuiaatini taamaalilluni allassimavoq, taamaallaat pisuni § 58-imi ilaatinneqanngitsunut aalajangersakkami pineqartunut ilaasuni, nalunaarutiginnittarnissaq piomasaaqatigineqartoq, § 41-mut taamaallaat siunertaasoq. Killiliineq taanna ilaanngippat § 41-imi piomasaaqat pisariaqanngitsumik nanertuisussavaoq, aammalu assersuutigalugu aalisakkanit eqqagassanik inatsisit malillugit eqqaanernik, akuersissummi pineqartunut ilaareersumik, pisoqarnerani nalunaarutiginninnissamik pisussaaffeqarnermik malitseqarluni.

Taamaattumik allanngortitsinissamut siunnersuummi matumani siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkat marluk taakkua oqaasertai imminnut naapertuuttunngortinneqassasut, taamaalilluni kalaallisoortaa malillugu siunertaanngitsumik nanertuutaasumillu pisussaaffiliisoqarunnaassalluni.

2.2. Misissuinerni aamma umiarsuarni misissuinerni oqartussat piginnaatitaaffiinek erseqqissaaneq

§ 44-imi aalajangersagaq atuuttoq malillugu Naalakkersuisut aammalu oqartussat imaani avatangiisinut inatsimmi § 49-imi taaneqartut eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik, mingutsitsinissaq akiorniarlugu imaluunniit pinngitsoortinniarlugu pisariaqarpat, umiarsuarmik misissuisinnaapput, § 49, imm. 3-imi oqartussat umiarsuarni misissuinissamut periarfissinneqarlutik.

§ 44-imi oqaatsip misissuinerit, aammalu § 49, imm. 3-mi oqaatsip nakkutillinerit misissuinerit aamma nakkutillinerit umiarsuarmi ingerlaannaq ingerlanneqarsinnaasunuinnaq tunngannginnerat erseqqissaffiginiarlugu, § 44, imm. 2-mik nutaamik aamma imm. 4-mik nutaamik ilanngussisoqarnissaa pisariaqarsorineqarpoq.

§ 44, imm. 2-imi aamma § 49, imm. 4-imi aalajangersakkani erseqqissarneqarpoq, oqartussat umiarsuarni misissuinerminnut aamma misissorneranni akeqanngitsumik allakkiat aamma pigisat allat assilinissaat, nuotinnissaat imaluunniit nassarnissaat, toqqarsinnaagaat. §§ 44-imi aamma 49-imi taamaalilluni aamma ingerlatat, soorlu allakkianik imaluunniit atortunik nassarnissaq, pineqarput, tassani ingerlatat taakkua misissuinerpiamut imaluunniit umiarsuarmi ikaarluni misissuinermut nangissutigalugu ingerlanneqarpata.

Aalajangersakkat allakkianik aamma pigisanik allanik attuumassuteqartunik nassarnissamut periarfissiimmata, peqatigisaanik siunnersuutigineqarpoq allakkiat aamma pigisat allat nassarneqarnerannut uppermarsaat umiarsuarmut akisussaasumut tunniunneqassasoq. Aalajangersakkamut nassuiaatini aammattaq erseqqissarneqarpoq, oqartussat annertoqatigiimmik pinninnissamut tunngaviusoq malissagaat, tamannalu isumaqarpoq, tamatigit misissuinerit pisariaqartut imaluunniit misissuineq innarliinnginnerpaamik ingerlanneqartassasut.

2.3. Pineqaatissiinissamut aalajangersakkat allanngortinneqartut

Kiisalu siunnersuummi Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi pineqaatissiisarnermut maleruagassat aalajangersimasut allanngortinneqarput, erseqqinnerusumik oqaatigalugu § 63-imiittut. Suliani aalajangersimasuni akiliisitsineri sukannernerulersinneqartarneri pillugit maleruagassanut atuuttunut ilassutitut, Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinermut inatsit malillugu allanik pineqaatissiisoqarsinnaasoq, maannakkut erseqqissumik innersuussuteqarnissaq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 1-imi matuma siulianiittumi oqaatigineqareersutut imaani avatangiisinut inatsimmi pineqaatissiisarnermut aalajangersakkanut, imaani avatangiisit innarlitsaalioneqarnissaat pillugu inatsimmi, aningaasaqarnermut killeqarfimmi immikkoortumi, Kalaallit Nunaata eqqaanut atuuttumi, pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat isumassarsiorfigineqarput. Maleruagassat taakkua, Naalagaaffimmi oqartussaasut akisussaaffigisaat, malillugit, Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinermut inatsit malillugu pineqaatissiisoqarsinnaavoq. Allanngortitsinissamut siunnersuutigineqartumi maleruagassat marluusut taakkua imminnut qaninnerulersillugit naapertuuttunngortinneqarput, peqatigisaanik unioqqutitsinerit sinerissap qanittuani pisut, unioqqutitsinernit sinerissamit ungasinnerusumi pisunit, sukanninnginnerusunik maleruagassaqartinneqarnissaat, pinngitsoortinneqassalluni.

Erseqqissaatigineqassarli, maleruagassat ataatsimoortut marluk taakku atuuffii assigiinngissuteqarmata. Tassalu siunnersuutigineqarpoq, siunnersuummi matumani Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu allanut pineqaatissiisuteqartarnermut maleruagassat imaatigit angallatinut tamanut atuutsinneqassasut, kiisalu aningaasaqarnermut killeqarfimmut immikkoortumut maleruagassat taakkununga assingusut imaatigit angallatinut nunanit allaneersunut atuutsinneqassanngitsut.

Taamatut assigiinngissuteqartoqarnera imaanut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 230, imm. 1-ip kinguneraa, tassanilu aalajangersarneqarsimavoq, imaani killeqarfimmi immikkoortumi imaatigut angallatit nunanit allaneersut unioqquitsineranni, taamaallaat aningaasanngorlugit akiliisussanngortitsinikkut pineqaatissinneqarsinnaasut, kiisalu taamatut killiliineq imartamut atuutsinneqarani. Aamma assigiinngissut pinerluttulerinermi inatsisimmi § 4-p aamma § 8-p kinguneraa, taakkulu aalajangersakkanik, imaanut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 230, imm. 1-imut naapertuuttunik imaqarput.

Taamaalilluni imaanut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi aamma Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinermut inatsimmi imaatigut angallatit nunanit allaneersut imartami unioqquitsinerannut qisuariaatitut allanik pineqaatissiisinnaaneq periarfissaqartinneqarpoq, taamaattumillu siunnersuutigineqarpoq, siunnersuummi matumani pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu allanik pineqaatissiisarnissamut maleruagassat imaatigut angallatinut imartamiittunut tamanut atuutsinneqassasut, taakkunungalugu imaatigut angallatit nunanit allaneersut ilanngullugit.

Kiisalu erseqqissaatigineqassaaq, aalajangersakkap oqaasertai erseqqissaaffigineqarmata, tamatumalu kingunerisaanik immami avatangiisinut inatsimmi piginnaatitsisarnermut aalajangersakkat, pineqaatissiisarnermut aalajangersakkanik aalajangersaanermi tunngaviliisut tamarmik maanna ersarissumik oqaatigineqarput. Allannguutip aalajangersakkap atorneranik allannguinissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertai atuuttut</i>	<i>Siunnersuut</i>
	§ 1 Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 8. juni 2017-imeersumi makkua allanngortinneqarput:
§ 41. Assartuutunik piginnittut, atuisut taakkulu aquttui akuersissummik pigisaqaratik pisuni § 58-imut ilaatinneqartuni imaanut eqqaasimagunik imaaniluunniit ikuallaasimagunik, tamanna Naalackersuisunut ingerlaannartumik nalunaarutigissavaat.	1. § 41 imatut oqaasertalerneqarpoq: “ § 41. Assartuutunik piginnittut, atuisut taakkulu aquttui pisuni § 58-imi pineqartuni imaanut eqqaasimagunik imaaniluunniit ikuallaasimagunik, tamanna Naalackersuisunut ingerlaannartumik nalunaarutigissavaat.”
	2. § 44-imi imm. 2-tut ilanngunneqarpoq: “ Imm. 2. Imm. 1 malillugu misissuinerni oqartussat imm. 1-imi taaneqartut allakkiat

	<p>assilissavaat, nuutissavaat imaluunniit nassassavaat kiisalu pigisat allat akeqanngitsumik nassassavaat. Pigisanut nassarneqartunut uppernarsaat tunniunneqassaaq.”</p>
	<p>3. § 49-imi <i>imm. 4</i>-tut ilanngunneqarpoq: “ <i>Imm. 4.</i> Imm. 3 malillugu misissuinermi oqartussat imm. 1-imi aamma 2-imi taaneqartut allakkiat assilissavaat, nuutissavaat imaluunniit nassassavaat kiisalu pigisat allat akeqanngitsumik nassassavaat. Pigisanut nassarneqartunut uppernarsaat tunniunneqassaaq.”</p>
<p>§ 62, imm. 3 <i>Imm. 3.</i> Piaaraluni imaluunniit annertuumik mianersuaalliorluni unioqutitsisoqarnerani, akiligassiissutaasoq annertusineqarsinnaavoq, unioqutitsinermi: 1) avatangiisinik ajoqusiisoqarpat imaluunniit taamatut pisoqarnissaanut ulorianartorsiortitsisoqarpat, imaluunniit 2) pineqartup nammineerluni allalluunniit aningaasaqarnerannut, tassungalu ilanngullugu sipaaruteqarnissamut iluaqusiinissaq anguneqarsimappat siunnerfigineqarpalluunniit.</p>	<p>4. § 62, <i>imm. 3</i>, imatut oqaasertalerneqassaaq: “ <i>Imm. 3.</i> Piaaraluni imaluunniit annertuumik mianersuaalliorluni unioqutitsisoqarnerani akiligassiissutaasoq annertusineqarsinnaavoq imaluunniit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit malillugu allanik pineqaatissiisoqarsinnaalluni, unioqutitsinermi: 1) avatangiisinik ajoqusiisoqarpat imaluunniit taamatut pisoqarnissaanut ulorianartorsiortitsisoqarpat, imaluunniit 2) pineqartup nammineerluni allalluunniit aningaasaqarnerannut, tassungalu ilanngullugu sipaaruteqarnissamut, iluaqusiinissaq anguneqarsimappat siunnerfigineqarpalluunniit.”</p>
<p>§ 63. Maleruagassani, Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu aalajangersarneqartuni akiliinissamut akisussaasunngortitsinissamut maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Kiisalu pissutsinik § 62, imm. 2-mi aamma 3-mi taaneqartunut assingusunik pisoqartillugu akiliutissap annertussusilerneqarneranik sukannernerulersitsinissaq imaluunniit annertusisitsinissaq</p>	<p>5. § 63 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” § 63. Peqqussutini, § 10, imm. 3 aamma 4, § 11, imm. 2, § 12, § 15, imm. 2 aamma 3, § 16, imm. 2, § 18, imm. 3, § 19, imm. 4, § 20, imm. 4, § 21, § 26, § 30, imm. 7, § 31, imm. 5, § 32, imm. 4, § 33, imm. 1 aamma 2, § 34, § 35, imm. 1 aamma 2, § 36, imm. 3, § 42, imm. 1 aamma 2, § 43, imm. 1-3, aamma § 45, imm. 4 naapertorlugit suliarineqartuni Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut</p>

aalajangersarneqarsinnaavoq.	inatsimmi maleruagassat naapertorlugit akiliisussa nngortitsinikkut pineqaatissiissutissanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Kiisalu pissutsinik § 62, imm. 2-mi aamma 3-mi taaneqartunut assingusunik pisoqartillugu akiliutissap annertussusilerneqarneranik sukannernerulersitsinissaq annertusisitsinissarlunniit aalajangersarneqarsinnaavoq, imaluunniit Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinermut inatsit malillugu allanik pineqaatissiisoqarsinnaalluni.”
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2019 atuutilerpoq.</p>

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

§ 41-ip kalaallisoortaanu iluarsineq, kalaallisoortaanu piunasaqaatigineqartut pisariaqanngitsumik nalunaarutiginnittarnerit ikinnerulernerannik, malitseqassaaq, tamannalu nalunaarutiginninnerit taakkua iliuuseqarfiginissaannut tunngatillugu allaffissornikkut suliaqannginnermik annikillisisissasoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Kisiannili sulinermit maannamut misilittakkat takutippaat, danskisuuata oqaasertai annertunerusumik malillugit nalunaaruteqartoqartartoq, kalaallisuuata oqaasertai annertunerusumik atuuffeqartut malinneqannginnerusarlutik. Taamaattoq suliaqarnikkut misilittakkat maannamut takutippaat, danskisoortaanut naapertuuttumik nalunaarutiginnittoqartartoq, kalaallisoortaa pisariaqanngitsumik annertunerusoq malinneqannginnerulluni, taamaattumik pisortat aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu suliaqannginnerannu uuttorneqarsinnaasunik allannguuteqassasoq naliliisoqarani.

§§ 44-imi aamma 49-imi misissuinissanut aamma misissuineranut piginnaatitaanerit erseqqissarneqarnerat, misissuineranut aamma misissuineranut taakkununga atatillugu aningaasartuuteqarnerulernermit malitseqarsinnaassaaq, ilanngullugit allakkianik aamma pigisanik allanik nassarnissamut utertitsinissamullu, kiisalu allakkianik pappialanik elektroniskiusunillu assiliineranut aningaasartuutit. Taamaattoq suliaqarnermi §§ 44-imi aamma 49-imi aalajangersakkanik erseqqissaanerup, oqartussat misissuinermit aamma umiarsuarnik misissuinermit naleqqunnerpaamik aaqqissuussinissamut kiffaanngissuseqarnerulersissagaat naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu umiarsuarnut misissuinissanut imaluunniit misissorneqarnissamut akerliliisunut imaani avatangiisinut inatsimmi maleruagassat atuutinneqarnissaannut aningaasartuutit annikillisisinnaassaaq. Erseqqissaanerit taakkua taamatuttaaq pitsaanerusumik atuutitsinikkut avatangiisinik

pitsaanerusumik allanngutsaaliuinissamut iluaqutaasinnaassapput, tamannalu mingutsitsinernik suliassani pisortat aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu suliakkersorneqarnerannik annikillisitseqataasinnaavoq.

§ 63 malillugu pineqaatissiisarneq pillugu maleruagassat nutaat, suliani pineqaatissiissutinik taakkuningga pineqaatissiisoqarsimatillugu, aningaasartuuteqarnerulernermik malitseqarsinnaassapput. Taamaattoq tamanna pitsaaliuinerneq sunniuteqassasoq, peqatigisaanik naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu avatangiisini ajoqusiiinnaanerup aarlerinaateqarnerata annikinnerulerneranik kiisalu inatsisinik unioqqutitsinerit taamaattut iliuseqarfiginerannut pisortat aningaasartuutaasa annikinnerulersinneqarnerannik, malitseqarsinnaavoq.

Taamaattumik ataatsimut isigalugu naliiisoqarpoq, pisortani oqartussanut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat annikitsuinnaassasut.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

§ 41-imi aalajangersakkap kalaallisoortaata oqaasertaanni iluarsineq, inuussutissarsiortunut allaffissornikkut suliakkersuinerneq annikillisisissasoq naliiisoqarpoq. Taamaattoq § 41-ip kalaallisoortaa pisariaqanngitsumik sukannersuusoq malillugu nalunaarutiginnittoqarsimasoq, suliqaarnerneq assersuutissaqanngilaq, taamaattumik iluarsineq inuussutissarsiortunut piviusumik sipaaruteqartitsissasoq, qularnarpoq.

§ 44 imm. 2-imi aamma § 49, imm. 4-imi aalajangersakkat nutaat, oqartussat allakkianik kiisalu pigisanik allanik akeqanngitsumik assiliinissaannut, nuutitsinissaannut imaluunniit nassarnissaannut, periarfissiipput. Allatut oqaatigalugu iliuseqarneq innarliisinnaasoq inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut imaluunniit allaffissornikkut sunniuteqarsinnaasoq, tassani pineqarpoq. Taamaattoq maleruagassat annertoqatigiimmik pinninnissamut tunngaviusup malinneqarneratigut atornerqartussavoq, taamaalilluni ajoqutissartaasoq akuliunnerneq suliffeqarfimmut malittaasusaaq, akuliunnissaq pisariaqarnerneq isumaliuutersuuteqarnerneq ilaatinneqartussavoq. Taamaattumik § 44, imm. 2 aamma § 49, imm. 4, inuussutissarsiortunut annertuunik aningaasaqarnikkut sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Aammattaaq § 44-ip aamma 49-ip erseqqissarneqarnissaannut siunnersuutigineqartut, pisuni aalajangersimasuni misissuinerit imaluunniit misissuinerup sivissusaanik sivikinnerulersitsinnaassapput, ilanngullugu assersuutigalugu assiliinermik imaluunniit nuutitsinermik pisoqartillugu oqartussat suliqaarnerat pisariinnerulersinneqartussaalluni, taamaalilluni suliffeqarfimmut kalluarneqartumut akornusiinerit annikinnerulernerannik malitseqassalluni. Taamaattumik ataatsimut isigalugu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat annikitsuinnaassapput, taamatullu sunniutaasinnaasut umiarsuarnut imaani avatangiisinut inatsimmi maleruagassanik malinninngitsunut, imaluunniit umiarsuaq

mingutsitsinermit pisuulluni imaluunniit tamatuminnga navianartorsiortitsilluni pisoqarnerani akuusunut, annertunermik sunniuteqassasoq eqqarsaatigineqarsinnaalluni.

§ 63-imi allanngortitsineq, pineqaatissiinissamut periarfissiisoq, pisuni amerlanerni inuussutissarsiortunut toqqaannartumik aningaasaqarnikkut imaluunniit allaffissornikkut sunniuteqassanngitsoq naliliisoqarpoq. Taamaattoq suliffeqarfik inummit ataatsimit ingerlanneqarpat, pineqartup suliffeqarfimmini ingerlatanik ingerlatsisinnaanissaa pineqaatissiinermi akornuserneqarpat, pineqaatissiineq pineqartup suliffeqarfianut annertuunik sunniuteqarsinnaassaaq.

Inuk akisussaasoq, suliffeqarfimmi anginerusumiittoq, pineqaatissinneqarpat, pineqaatissiinerup kingunerisaanik suliffeqarfik tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit ingerlataminiq ingerlatsinissamik akornuserneqarpat, taamatutaaq tamanna suliffeqarfimmut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqarsinnaassaaq. Tamanna assersuutigalugu pisinnaassaaq, inummik allamik suliassanik inuup pineqaatissinneqartup suliarsassaraluinik isumaginnissinnaasumik nassaartoqarsinnaasimannippat.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat

§ 41-imi nalunaarutiginnissamut aalajangersakkap kalaallisoortaani erseqqissaaneq avatangiisinut, pinngortitamut imaluunniit inuit peqqissusaannut sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq, tassami aalajangersagaq pisariaqanngitsumik sukannersoq tassani pineqarmat, aammalu Inatsisartut inatsisaat atuuttoq malillugu nalunaarutiginninneq maannamut aalajangersakkap danskisoortaanut sukanninnginnerusumut naapertuuttumik, aammalu kalaallisoortaani aamma danskisoortaani nassuiaatinut naapertuuttumik, pisarsimammat.

§§ 44-imi aamma 49-imi misissuinissamut piginnaatitsinerit erseqqissarneqarnera avatangiisini pinngortitamilu allanngutsaaliuinerup pitsaanerulerneranik malitseqarsinnaassaaq, taamaalillunilu inuit peqqissusaannut toqqaannanngitsumik iluaqutaasumik aamma sunniuteqassalluni, tassami oqartussat mingutsitsinernik pitsaaliuillutik akiuiniarlutillu suliaqarneranni pitsaanagerusunik sakkussaqartinneqalissammata. Pitsanngorsaanerup taassuma annertussusaa aalajangersimasumik nalilerneqarsinnaanngilaq, suliani pisortat misissuiffigisaanni pisut aalajangersimasut annertuumik apeqqutaasussaammata. Taamaattoq erseqqissarneqartariaqarpoq, sukkasuumik akuliunneq amerlanertigut mingutsitsinernik suliassani pingaaruteqartarmat. Taamaattumik suliani taamaattuni piffissamik sipaaruteqarneq sunaluunniit, pinngortitamut aamma inunmut mingutsitsinerup ajoqusiinerani annertuumik annikillitsitsinermik malitseqarsinnaassaaq.

§ 63-imi aalajangersagaq, taanna malillugu imaani avatangiisinut inatsisip unioqquatinneqarneranut pinerluttulerinermit inatsit malillugu pineqaatissiisoqarsinnaassasoq siunnersuutigineqartoq, pitsaaliuinermit sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna

aammaloorluni pingortitamik avatangiisinillu pitsaaliuinnermut pitsaasumik sunniuteqassasoq, taamaalillunilu aamma inuit peqqissusaannut pitsaasumik pingaaruteqassasoq naliliisoqarpoq.

Siunnersuut qanoq sunniuteqassanersoq eqqoqqissaartumik missingersuisoqarsinnaanani, pingaarnertigut isigalugu naatsorsuutigineqarpoq siunnersuut avatangiisit, pingortitap aamma inuit peqqissusaasa pingaarnertigut allanngutsaaliorneqarnerannut pitsaasumik iluaqutaassasoq.

6. Innuttaasunut sunniutaasussat

Siunnersuut innuttaasunut annertuunik sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Taamaattoq avatangiisinik, pingortitamik aamma inuit peqqissusaannik allanngutsaaliuinnermut pitsaasumik sunniutaasussat matuma siuliani nassuiarneqartut, innuttaasut ataasiakkaat avatangiisinit toqqaannartumik imaluunniit pingortitami pisuussutinit soorlu aalisakkanit piniakkanillu toqqaannangitsumik, mingutsitsinermik eqqugaanissaasa aarlerinaateqannginnerulerneratigut, innuttaasunut malittaasunik pitsaasumik sunniuteqarsinnaassapput.

7. Sunniutaasussat annertuut allat

Siunnersuut allanik annertuunik sunniuteqassanngilaq.

8. Oqartussanut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 12. juni 2018-imiit 6. juli 2018-imut Namminersorlutik Oqartussat tusarniaanernut nittartagaanni tamanut ammasumik saqqumitinneqarpoq.

Kiisalu siunnersuut piffissami matuma siuliani taaneqartumi oqartussaasunut, suliniaqatigiiffinnut il.il. ukununga tusarniaassutigineqarpoq:

Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia

Peqqissutsimut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik

Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinerimullu Naalakkersuisoqarfik

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik

Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik

Aatsitassaqaqarnermut, Suliffeqaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik

Aatsitassaqaqarnermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik

Nakorsaaneqarfik

Aalisarnermut Akuersissutinut Nakkutilliisoqarfik (GFLK)

Sullivinnik Nakkutilliisut
 Kalaallit Nunaata K benhavnimi Aallartitaqarfia
 Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
 Kommune Kujalleq
 Kommuneqarfik Sermersooq
 Qeqqata Kommunia
 Avannaata Kommunia
 Kommune Qeqertalik
 KANUKOKA
 Nunalerinermut Siunnersorteqarfik
 Pinngortitaleriffik
 Issittumi Sakkutooqarfik
 Kalaallit Nunaanni Politiit
 Upalungaarsimanermut Ataatsimiititaliaq
 Imarsiornermut Ataatsimiititaliaq
 Danmarkimi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik
 Danmarkimi Pinngortitamut Aqutsisoqarfik
 Illersornissamut Ministereqarfik
 Sakkutuut Illuuteqarnermut Aqutsisoqarfiat
 Nunanut Allanut Ministereqarfik
 Imarsiornermut Aqutsisoqarfik
 Visit Greenland A/S

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut
 Nusuka: Organizing Greenlandic Businesses
 Kalaallit Nunaanni Eqqartuussissuserisuni Peter Schriver
 Eqqartuussissuserisoqarfik Malling & Hansen Damm
 Avataq
 KNAPK
 TIMMIAQ
 TPAK
 Inuit Circumpolar Council – Kalaallit Nunaat (ICC-Kalaallit Nunaat)
 Association of Arctic Expedition Cruise Operators (AECO)
 Kalaallit Nunaanni teknikkikkut siunnersuisartut peqatigiiffiat 48
 Nukissiorfiit
 Royal Greenland A/S (RG)
 Polar Seafood A/S
 Royal Arctic Line A/S (RAL)
 GOSR A/S
 GOIA
 Transparency Greenland

8.1 Tusarniaanermi akissuteqaatit

Piffissap tusarniaaffiusup naanerani tusarniaaffigineqartunit ukunanga akissutinik tigusaqartoqarpoq.

AECO

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik

Inuusutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoqarfik

Ilnniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Illersornissamut Ministereqarfik

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut

KANUKOKA

KNAPK

Kommune Kujalleq

Qeqqata Kommunua

Aatsitassaqaarnermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik

Nukissiorfiit

Kalaallit Nunaanni Politimesteri

Aatsitassaqaarnermut Aqutsisoqarpoq

Taakkunannga uku siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngillat:

AECO

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoqarfik

Ilnniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Illersornissamut Ministereqarfik

KNAPK

Aatsitassaqaarnermi Avatangiisinut Aqutsisoqarfik

Nukissiorfiit

Kalaallit Nunaanni Politimesteri

Aatsitassaqaarnermut Aqutsisoqarpoq

Matuma kinguliani tusarniaanermi akissuteqaatit allannguutissatullu siunnersuutit, avataaniit tusarniaaffigineqartunit tiguneqartut sammineqarput.

Inuusutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Inuusutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup erseqqissaatigaa, siunnersuummi pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat aamma imaatigut angallatinik il.il. misissuisarnermut aalajangersakkat annertussutsimut tunngavissat nalinginnaasut

eqqarsaatigalugit suliarineqartariaqartut.

Pinngortitamut Avatangiisinullu Nalaakkersuisoqarfik Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup annertussutsimut tunngavissat pillugit isummersuutaanut isumaqataavoq, erseqqissaatigaalu siunnersuummi annertussutsimut tunngavissat, nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.2-mi, imaatigut angallatinik misissuisarnermut nakkutilliinermullu tunngasumi allassimmamata. Aamma annertussutsimut tunngavissat siunnersuummut nassuiaatini nr. 2-mi (§ 44, imm. 2) allaaserineqarput. Taamatuttaaq Kalaallit Nunaanut pinerluttulerinermut inatsit pineqaatissiisarnernik toqqaasarnermut uuttuisarnermullu maleruagassanik, pissutsinut assigiinngitsunut, soorlu unioqqutitsinerup sakkortuneranut tunngasunut eqqarsaateqarfiusunik, taamaalillunilu ilaatigut annertussutsimut tunngavissanut naapertuuttunik imaqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisunit immami avatangiisit aalisarnermillu inuussutissarsiuuteqarnerup pingaaruteqarnerat erseqqissarneqarpoq, aammalu siunnersuummi imartami immami avatangiisinut taamatullu aningaasaqarnermut killeqarfimmut immikkoortumut maleruagassat naligiilernissaat siunnerfigineqarmat, aammalu Kalaallit Nunaata imartaanut tamarmiusumut maleruagassanik assigiissitsilertusaammat, taamatullu oqartussaasut pisinnaatitaaffii erseqqissarneqarmata pitsaasutut isigineqarluni.

Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup Kalaallit Nunaanni Sulisitsisunit oqaaseqaatit akuersaarpai.

KANUKOKA

KANUKOKA-p atorunnaarsinneqalernera, taamaattumillu KANUKOKA tusarniaanermi akissuteqarsinnaannginnera peqatigiiffimmit innersuussutigineqarpoq.

Kommune Kujalleq

Kommune Kujallermiit maluginiarneqarpoq, pineqaatissiisarnermut aalajangersakkani, imartamut aamma aningaasaqarnermut killeqarfimmut immikkoortumut atuuttuni naligiilernissaat qulakkeerniarlugu § 62, imm. 3 allanngortinneqartoq. Kommune Kujallermiit tamatumunnga atatillugu maluginiarneqarpoq, aningaasaqarnermut killeqarfimmut immikkoortumi immami avatangiisit pillugit illersorneqarnissaannut inatsimmi killiliisoqartoq, taamaattumillu imaatigut angallatit nunanit allaneersut Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiissutaasartut malillugit pineqaatissinneqarsinnaanngitsut, kisiannili imartami avatangiisinik illersuinissamut siunnersuut manna taamatut killiliinermik imaqqanngitsoq. Aamma Kommune Kujallermiit Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 4-mi maleruagassaq innersuussutigineqarpoq, tassanilu pinerluttulerinermut inatsisip nunap immikkoortua

atuuffiusussaq nassuiarneqarpoq, aammalu siunnersuutigaa, pinerluttulerinermut inatsimmi nunap immikkoortua killiliiffiussaq ersarissumik nassuiarneqassasoq.

Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik isumaqataavoq. Immikkoortoq 2.3-mut nassuiaatinut nalinginnaasunut imaanut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 230, imm. 1-imi inuiannut inatsisini maleruagassaq, imaatigut angallatit nunanit allaneersut imartamiinnerminni, kisiannili aningaasaqarnermut killeqarfimmi immikkoortumiinnginnerminni unioqutitsisimagunik, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi pineqaatissiisarnerit allat malillugit pineqaatissinneqarsinnaaneritut tunngaviliisoq pillugu nassuiaammik ilanngussisoqarpoq. imaanut inatsisit pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 230, imm. 1-imi maleruagassaq, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 4 tunngavigerpiarlugu ilanngunneqarpoq, tamannalu aamma pinerluttulerinermut inatsimmi § 8-mi ersersinneqarpoq, tassani § 4-p inuiannut inatsisini maleruagassat naapertorlugu atorneqartarnissaa erseqqissarneqarmat.

Qeqqata Kommunia

Qeqqata Kommuniata tusarniaanermi akissuteqaataani, piffissap tusarniaaffiusup naareernerani tiguneqartumi uuliakunik akuutissakunillu eqqagassanik passussisarnermut maleruagassanut atuuttunut innersuussisoqarpoq, tassanilu oqaatigineqarpoq, imaatigut angallatit uuliakunik tunniussisarnerinut periarfissat pitsaanerulersinniarlugit suliaqartoqarnissaa, kiisalu taakku kommunini ataasiakkaani passunneqarnissaannut periarfissanik pitsaasunik suliaqartoqarnissaa eqqarsaatigineqartariaqartoq.

Naalackersuisoqarfimmiit Qeqqata Kommuniata oqaaseqaataa akuersarneqarpoq, tamanullu tunngatillugu oqaatigalugu Naalackersuisoqarfik imaatigut angallatiniit uuliakut passunneqartarnerat pioreersoq pillugu kommunit oqaloqatigerusussinnaallugit, taakkunungalugu uuliakunik passussisarnermut maleruagassat atuuttut oqaloqatigiisutigineqarnissaat ilaatinneqarpoq. Kisiannili Qeqqata Kommunianiit oqaaseqaatit siunnersuummi allannguinnissamut tunngavissiiingillat.

Aamma Qeqqata Kommuniatiit oqaatigineqarpoq, siunnersuummi § 49-mut nassuiaatit kukkuneqarsimanissaat ilimanartoq, oqaaseqaatini inatsisinik unioqutitsisoqarneranik tunngavissalimmik pasitsaassisoqartillugu oqartussaasut misissuisartussaanninnerat ersersinneqarmat.

Tassunga tunngatillugu kukkusoqarsimanngitsoq Naalackersuisoqarfimmiit oqaatigineqarpoq. Oqaasertaliinerpiami erseqqissarneqarpoq, oqartussaasunit unioqutitsisoqarsimaneranik pasitsaassisoqarsimatillugu, oqartussaasut imaatigut angallatini nalinginnaasumik misissueqqusaanngitsut. Taamatut pasitsaassisoqarsimatillugu taamaallaat eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmi maleruagassat naapertorlugu misissueqqissaartoqarsinnaavoq, Inatsisartut inatsisaanni nakkutilliinermut maleruagassat malillugit nalinginnaasumik misissuisoqarsinnaanani. Misissueqqissaarnissamut

maleruagassani, Kalaallit Nunaannut Eqqartuussisaaseq pillugu Inatsimmi allassimasuni ilaatigut erseqqissarneqarpoq, misissueqqissaarneq politiinit suliarineqartussaasoq, aammalu misissueqqissaarsinnaaneq Inatsisartut inatsisaanni § 49 naapertorlugu misissuisinnaanermut nalinginnaasumut naleqqiulluni killeqarnerungaatsiartoq. Allatut oqaatigalugu nassuiaatit oqaasertaanni oqartussaasut, inatsisinik unioqqutitsisoqarneranik misissuiniarlutik misissuinermik nalinginnaasumik atuisoornissaannik pinngitsoortitsinissaq siunertarineqarpoq, tamanna eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmi maleruagassanut uniuummat.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut (§ 41)

§ 41-imi aalajangersakkap kalaallisoortaata oqaasertai, siunnersuummi matumani iluarsineqassasut siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni imaani avatangiisinut inatsimmi § 41-ip kalaallisoortaata aamma danskisoortaata imminnut naapertuutinnginnerat iluarsineqarluni. § 41-ip kalaallisoortaata oqaasertai, kukkusooqarnerani pisariaqanngitsunik annertunerusumik nalunaarutiginnittussaataitaa neramik, danskisoortaani nalunaarutiginnittussaataitaa nermit annertunerusumik, imaqarpoq.

§ 41 iluarsineqartoq, siunnersuummi matumani takuneqarsinnaasoq, § 58-imi ilaatinneqanngitsunut aalajangersakkami pineqartunut ilaasunut, assersuutigalugu inuit inuunerannik imaluunniit annertuumik nalillit annaaneqarsinnaanerannik annertuumik navianartorsiortitsineq pissutaallutik, eqqaasoqarsimatillugu imaluunniit ikuallaasoqarsimatillugu, pisunut tunngassuteqarpoq. siunnersuutigineqarpoq pisuni taamaattuni tamatuma kingorna ingerlaannaq nalunaarutiginninnissamik pisussaaffiliisoqassasoq.

Nalunaarutiginninneq ilaatigut paasissutissanik, taakkua pisup oqartussanit sularineqarneranut attuumassuteqarsimappata, paasissutissanut imaani avatangiisinut inatsimmi atuuttumi § 40, imm. 6-imut nassuiaatini taaneqartunut, naapertuuttunik imaqartariaqarpoq. § 40, imm. 6-imut nassuiaatit, imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni, 2017-imi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni saqummiunneqartumi allassimapput.

Nr. 2-imut (§ 44, imm. 2)

§ 44, imm. 1-imi aalajangersagaq atuuttoq malillugu oqartussat, imaani mingutsitsinermik pitsaaliuinnermut akiuiniarnermullu atugassamik misissuiniarlutik umiarsuarmut ikaarsinnaataapput. Aalajangersakkami aamma umiarsuup pappiaraataannik (pappiaqqami imaluunniit elektroniskinut), tankiiniq ilaalu ilanngullugit takunninnissaq, aammalu misissugassanik tigusinissaq, assersuutigalugu uuliamik misissugassamik, pineqartunut ilaavoq. Kisiannili aalajangersakkami tassani allakkiat allallu pigisat peernissaannut ersarissumik inatsimmut tunngavissiisoqanngilaq.

Pisuni Europami Inuit pisinnaatitaaffinut nunani tamalaani isumaqatigiisummi artikel 6-imi immiut pisuutinnissamik inerteqquteqarnermi pineqartunut ilaasuni, taanna malillugu pineqartoq paasissutissanik tunniussinissamut pisussaaffeqarani, aammalu pineqartup taakkua nammineerluni tunniukkusunagit (imaluunniit pineqartup pisussaanani taakkua tunniukkumana git) pisoqartillugu, oqartussat nammineerlutik allakkiat il.il. nassaariniarnissaat peernissaallu pisariaqarsinnaavoq. Taamatutaaq tassunga atatillugu

takukkit Kalaallit Nunaannut eqqartuussisaatsimut inatsimmi §§ 346-348-imi politiini apersorneqartarneq pillugu maleruagassat aamma inatsimmi tassani § 349-mi eqqartuussivimmi killisiuisarnermut maleruagassat, taakkunungalugu § 347, imm. 1-imi unnerluutigineqartoq oqaaseqarsinnaatitaanani paasitinneqassasoq pillugu piumasaqaat ilaatinneqarpoq.

Aammattaq pigisat erseqqinnerusumik misissorneqartussatut imaluunniit uppersaaitut peernissaat pisariaqarsinnaavoq, assersuutigalugu computerit aamma immiussisutit paasissutissat elektroniskinnngorlugit toqqorsimaffii (ass. ”boks qernertoq”) imaluunniit ingerlaarfinnut allattuiffiit, paasissutissat sumiiffii.

Oqartussaasut mingutsitsinissamut pinaveersaartitsinermit akiuniarnermulluunniit atatillugu amerlanertigut sumiiffimmut paasissutissanik taamaallaat atuisarmata, § 44, imm. 1 naaportorlugu misissuinerit nalinginnaasumik allagaatinik pigisanillu allanik pïaanissamik pisariaqartitsinermit kinguneqartanngikkaluartut, mingutsitsinerni § 44, imm. 1-imut ilaatinneqartuni allagaatinik pigisanilluunniit pïaanissap pisariaqalersinnaanera tunuartinneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik § 44-mi imm. 2-mik nutaamik, allagaatinik pigisanillu allanik tiguisinnaanermut, taamatullu assiliisinnaanermut allagaatinillu assileeqqïisinnaanermut oqartussaasunut periarfissiiffiusumik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Oqartussat soorunami tamatigut pisussatut annertoqatigimmik pinninnissamut tungaviusoq malittussaavaat, aammalu innuttaasumut imaluunniit suliffeqarfimmut akuliunnermi ajoqutissartaasut, akuliunnissaq pisariaqarnerisooq isumaliuutersuuteqarnerminni ilaatitussaallugit. Ilanggullugu aamma atortut peerneqartut imaatigut angalanissamut/ingerlatsinermit pisariaqartut, umiarsuarmit immikkut ajoqusiisinnaasut, nunamiinnermit atortunik nutaanik pissarsinissaq ajornarnerusinnaalluni, ilanngullugu eqqarsaatigineqassaaq. Allakkiat sumiiffimmi nuutinneqarsinnaappata imaluunniit pappialannngortinneqarsinnaappata imaluunniit paasissutissat pisariaqartut elektroniskinnngorlugit pissarsiarineqarsinnaappata, imaluunniit pissutit assiligaanni naammappat, oqartussat peersinnaassanngilaat. Naatsorsuutigineqarpoq qaqutigoorluinnartumik aatsaat, atortut umiarsuarmit aammalu imaani sullivimmi imaatigut angalanermut/ingerlatsinermit aalajangiisuulluinnartumik pisariaqartut, oqartussanit peerneqarnissaat pisariaqassasoq.

Pïgaqartoqartillugu, allakkiat imaluunniit pigisat allat peerneqartut, oqartussat paasissutissanik pisariaqartunik pissarsinissamut imaluunniit nuutitsinissamut periarfissaqareernerisa kingorna, piffissap aalajangersimasup ingerlareernerani allakkianik imaluunniit pigisanik allanik, uppersaaitissanik qulakkeerinninnissamut atorineqartussanik tiggumminniinnarissaq pisariaqartinneqarsimanngippat, sapinngisamik piaartumik utertinneqassapput. Qanoq sukkatigisumik utertitsinissamut aamma pigisat peerneqarnerisa suliffeqarfimmut qanoq annertutigisumik ajoqutaanissaa apeqqutaassaaq.

Erseqqissaatigineqassaaq, aalajangersagaq manna naapertorlugu allakkianik pigisanilluunniit allanik pügaqarnermi arsaarinnineq siunertarineqassanngimmat. Immani avatangisunut inatsimmi § 67, imm. 2-mi aalajangersagaq, pinerluttulerineranut inatsimmi arsaarinnittarnermut maleruagassanut innersuussiviusoq naapertorlugu arsaarinnittoqartassaaq.

Oqartussat taamaallaat paasissutissat attuumassuteqartut pisariaqartullu ujartoqqusaavaat, aammalu najoqqutassat paasissutissanik oqartussat suliaqarnerannut attuumassuteqanngitsunik imaqarsimasinnaasut, ilanngullugit pingaartumik paasissutissat inunnut tunngasut, assersuutigalugu sulisut imaluunniit inuinnaat e-mailikkut allaqatigiittarneri pillugit paasissutissat, misissoqqusaanagit imaluunniit nuuteqqusaanagit. Oqartussat paasissutissanut akisussaaffeqartutut tamatigut Kalaallit Nunaannut inunnut paasissutissanut inatsimmi maleruagassat, 1. december 2016 atuutilersut, eqqumaffigisussaavaat.

Oqartussat inuit allat, assersuutigalugu suliffeqarfimmit namminersortumeersut, oqartussat isumaqatigiissuteqarfigisimasaat, oqartussat aalajangersimasunik misissuinerannik imaluunniit misissuisussaanerannik ikiuuttussat, peqatigisinnaassavaat. Assersuutigalugu paasissutissanik misissuinerit aalajangersimasunik suussuseqartut, soorlu imaatigut ingerlaarfinnut paasissutissat, tamatigut oqartussanit namminernit suliareqarsinnaassanngillat, tassami taakkua tamatumunnga immikkut ilisimasaqartuunngimmata. Tassani oqartussat misissuinissaq pillugu suliffeqarfimmut namminersortumut isumaqatigiissuteqartariaqassapput.

Matuma kinguliani nr. 3-mi (§ 49, imm. 4-mi) allassimasut akerlianik, mingutsitsinernut § 44-mi pineqartunut ornigunnissaq misissuinerillu tamatigut pineqaatissiissutissamik aalajangersaanissamit allaanerusunik siunertaqartussaapput, taamaattumillu § 49 malillugu misissuinerit killilerneqartussaanatik. Tamanna aamma paasissutissat kingusinnerusukkut pillaanermut suliami attuumassuteqartussaasinnaagaluarpata, atuutissaaq.

§ 44, imm. 2-mi pigisanut nassarneqartunut uppernarsaammik tunniussinissaq piunasaqaatigineqarpoq. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, oqaatsimi pigisat, aamma allakkiat nassarneqartut pineqartunut ilaammata. Tamanna aamma aalajangersakkap oqaasertalerneqarnerani allakkiat aamma pigisat allat atorneqarnerani takuneqarsinnaavoq, imaanngitsoq oqaasertalinerimi allakkiat aamma pigisat pineqarani, tamatumalu ersarissitippaa, allakkiat inatsisip paasineqarnissaani pigisatut isigineqartut.

Naggasiutigalugu oqaatigineqassaaq, § 44-mi aalajangersakkat maannamut pisartutut tamakkiisuunerminni, killilersuinerit nunani tamalaani inatsisit malillugit pisussat ilaatillugit allaffissornikkut aqunneqartussaammata.

Nr. 3-mut (§ 49, imm. 4)

§ 49, imm. 3-mi aalajangersagaq atuuttoq naapertorlugu, oqartussaasut imaani avatangiisinut inatsimmi maleruagassat malinneqarnersut misissuiffiginarlugu nakkutillinermut ilatigitillugu umiarsuarmut ikaarsinnaatitaapput, tassungalu unioqqutitsisoqarneranik pasitsaassinertaqaangitsumik pisarneq malillugu misissugassanik tiguisinnaatitaaneq ilaatinneqarpoq.

§ 49-mi imm. 4-p nutaap ilanngunneqarneratigut oqartussaasut misissuinermut tassunga ilagitillugu assiliisinnaatitaalerput, allagaatinik assileeqqissinnaatitaalerput tiguisinnaatitaalerlutillu, kiisalu pigisanik allanik akeqaangitsumik tiguisinnaatitaalerlutik. Aamma ilassummi siunertaasoq atuuffissaatalu annertussusaa pillugu nassuiaatinut sukumiisunut nr. 2-p (§ 44, imm. 2) annertoqataanik ilaneqarneranut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq oqartussap inatsimmi maleruagassat unioqqutinneqarsimasut naleqquttumik tunngavissaqarluni pasitsaassimappagu, misissuinissaq pinerluttulerinermit inatsit malillugu paasiniaanermit aammalu naleqquttumik pineqaatissiisutissamik aalajangersaanermit allaanerusumik siunertaqarsimanngippat, § 49 naapertorlugu misissuineq ingerlanneqarsinnaanngimmat (akuersissummik peqarani). Pinerluttulerinermit inatsit malillugu misissuinermit il.il. aallartitsineq taamaallaat Kalaallit Nunaanni eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmi maleruagassanut naapertuuttumik pisinnaavoq. Tamanna imaani avatangiisinut inatsimmi § 65, imm. 1-imi erseqqissumik aamma allassimavoq.

Taamaattoq pinerluttulerinermit inatsit malillugu pissutsinik pasitsaassinissamut naleqquttumik tunngavissaqarsimagaluartoq, amerlanertigut mingutsitsinermit akiuniarnissaq imaluunniit allaffissornikkut inatsinik atuutsitsinissamik iliuseqarnissaq siunertaralugu oqartussap akuliunnera pisassaaq. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq misissuineq paasissutissanik, imminut iluaquserniarluni iliuseqarnerup ingerlannissaanut tunngavissisussanik, katersiniarluni ingerlanneqartoq. Aamma tassaasinnaavoq paasissutissanik inerteqquteqarnermik imaluunniit peqqusissuteqarnermik sukannernerulersitsinissamut imaluunniit nalunaaruteqarnissamut tunngavissisussanik, katersineq.

Nr. 4-imut (§ 62, imm. 3)

Nutaatut imm. 3-ip allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni imaani avatangiisinut inatsisip unioqqutinneqarnera, Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinermit inatsit malillugu allanik pineqaatissiinermit malitseqarsinnaassalluni. Allanngortitsinissamik siunnersuutigineqartup malitsigisaanik, pineqaatissiisutitik taakkuninnga pineqaatissiineq, imaani avatangiisinut inatsimmi maleruagassat unioqqutinneqarnerannut pineqaatissiisutit sukannernerulersinneqarnissaat pillugu maleruagassanut atuuttunut ilanngunneqassapput.

Allanik pineqaatissiissutunik pineqaatissiineq, unioqqutitsinermi avatangiisit ajoquserneqarpata imaluunniit tamatumunnga navianartorsiortitsisoqarpat, imaluunniit pineqartup nammeneq imaluunniit allat aningasaqarnikkut iluaqutissarsitinneqarnissaat anguneqarsimappat imaluunniit siunertarineqarpat, ilanngullugit sipaaruteqarnikkut, piaaraluni imaluunniit mianersuaalliorujussuarluni unioqqutitsinermi pisinnaassaaq. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit malillugu iliussissat sukannernerusut atorneqarpata, akiliisitsinerup angissusaasa annertunerulersinneqarnissaa pillugu maleruagassanut atuuttunut sanilliullugu tamanna sukannernerulersitsineruvoq, aammalu inatsisip ilungersunarluinnartumik unioqqutinneqarnerani pingaartumik atorneqassasoq eqqarsaatigineqarluni. Oqaatigineqassaaq, suliani ilungersunartuni taamaattuni peqatigisaanik akiliisitsilluni allanillu pineqaatissiissutunik pineqaatissiisoqarsinnaassamat.

Akiliisitsinerup annertussusaata annertunerulersinneqarnissaa pillugu maleruagassat atuuttut atorneqarnerat, imaani avatangiisinut inatsimmi § 62, imm. 3-imut nassuiaatini, Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni, 2017-imi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni akuerineqartumi, takuneqarsinnaasuni, nassuiarneqarpoq. Nassuiaatit taakkua, akiliisitsinerit annertussusaasa annertunerulersinneqarnissaa pillugu maleruagassat qanoq allaffissornikkut aquneqarnissaat eqqarsaatigineqarnerasoq, sukumiinerusunik nassuiaatinik imaqarput. Pineqaatissiissutunik allanik pineqaatissiisarneq pillugu maleruagassaq siunnersuutigineqartoq, § 62, imm. 3-imi maleruagassamik atuuttumik annertusititsinerummat, Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinermut inatsit malillugu allanik pineqaatissiissutunik pineqaatissiisoqassanersoq isumaliutersuutigineqartillugu, § 62, imm. 3-imut nassuiaatit isumassarsiorfigineqarsinnaassapput.

Nr. 5-imut (§ 63)

§ 63-imi maannakkut atuuttumi erseqqissarneqarpoq, maleruagassani inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkani piginnaatitsisuni assigiinnigitsuni, Inatsisartut inatsisaanni tunngaveqartuni, pineqaatissiinermut aalajangersakkanik aalajangersaasoqarsinnaasoq. Tassunga ilanngullugu pisuni taamaaqataanni § 62, imm. 2-imi 3-imi allassimasutut, akiliisitsinerup annertussusaa sukannernerulersitsivigineqassanersoq imaluunniit annertunerulersinneqassanersoq pillugu maleruagassat aalajangersarneqarsinnaapput.

Allanngortitsinissamat siunnersuutigineqartumi, pisuni taamaaqataanni § 62, imm. 3-imi allassimasutut, maannakkut aamma Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit malillugu iliussissanik allanik pineqaatissiinissaq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissaq periarfissaqalersinneqarpoq. Allatut oqaatigalugu § 63-imi aalajangersagaq, § 62, imm. 3-imi annertusititsinerup assinganik, annertusitinneqartoq tassani pineqarpoq. Annertusititsinerup taassuma erseqqinnerusumik allaaserineqarneranut, taamaattumik nr. 4-imut matuma siulianiittumut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Erseqqissaatigineqassaaq, matumunnga peqatigitillugu aalajangersakkap oqaasertai erseqqissarneqarmata, immami avatangiisinut inatsimmi piginnaatitsisarnermut

aalajangersakkat tamarmik, tamatut pineqaatissiisinaanermut aalajangersakkanik aalajangersaasarnermut tungaviusinnaasut maanna erseqqissumik allassimalermata. Taassuma akerlianik immami avatangiisit pillugit inatsimmi pioreersumi taamaallaat maleruagassani, immami avatangiisinut inatsit naapertorlugu suliarineqartuni pineqaatissiisarnermut maleruagassanik aalajangersaanissamut piginnaatitsisoqarpoq. Tamanna § 63-ip atorneqartarneranut allannguinermik kinguneqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq, kisiannili taamaallaat aalajangersakkap killinga ersarinnerulersinneqarpoq.

§ 2-imut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2019 atuutilissasoq.